

Юбилеен калейдоскоп

Пловдивският университет “Паисий Хилендарски”, Филиал – Смолян отбеляза своето половинвековно съществуване през октомври 2012 г. В духа на старозаветната традиция, сакрализираща именно 50-годишнината като същински юбилей, преминаха и честванията. В този смисъл, празникът е повод за равностметка. Постигнатото е надежда за бъдещето на българското университетско образование в Средните Родопи в условията на съвременното гражданско и информационно общество, стремящо се към изграждането на икономика на знанието.

Традициите на Филиала на ПУ в Смолян свидетелстват за изминатия нелек път и реализирането на университетската идея не само на практика, но и в значението ѝ на висше състояние на духа. Това ни задължава да припомним чрез кратък наратив постигнатото от предшествениците ни, за да запазим ориентири си в загадъчното бъдеще.

Ретроспекции към историята на ПУ “Паисий Хилендарски”, Филиал – Смолян

Институционализираната памет

Филиалът на ПУ в гр. Смолян преминава през различни институционални трансформации. Открит е през 1962 г. като **Учителски институт** за подготовка на детски, начални и прогимназиални учители с тригодишен курс на обучение. През 1997 г. **Полувисшият педагогически институт** е преустроен в **Педагогически факултет** на открития тогава **Филиал на ПУ** в Смолян с предмет на дейност подготовка на учители с ОКС “бакалавър” в седем специалности. От 2001 г. споменатият факултет е преобразуван във **Филиал - Смолян** в структурата на ПУ “Паисий Хилендарски”, в който на този етап се обучават студенти в девет специалности.

Персоналии

Персонализираната история на Филиала представя неговите директори в следния порядък: Димитър Чолаков (от 1962 г. до 1970 г.); доц. д-р Христо Христов (от 1970 г. до 1988 г.); доц. д-р Димитър Френкев (от 1988 г. до 1999 г.); проф. д-р Димитър Митев (от 1999 г. до 2000 г.); доц. д-р Атанас Бучков (от 2000 г. до 2008 г.); доц. д-р Иван Чобанов (от 2008 г. до 2012 г.); доц. д-р Евгения Иванова (понастоящем).

Университет на духа и логоса

Така изглежда познатата история на Филиала, персонализирана по периоди. Неговото съществуване обаче далеч не е толкова опростено и рамкирано “от” – “до”. По-забележително и достойно за респект е, че в съзиждането и развитието му участват много хора с дух, сърце и амбиция. За тях Филиалът по особен начин се превръща в кауза и съдба. Това задължава и нас като техни последователи да съумеем да съхраним, доразвием и предадем на поколенията не само наследеното, но най-вече свободният, търсец и витален академичен дух. Затова днес ние, техните наследници (преподаватели, студенти и служители), имаме основание за ликуване и гордост.

Хроника на юбилея

Под знака на празника

От средата на октомври 2012 г. започна отбелязването на юбилея под различни форми.

На 15 октомври от 15.00 часа бе открита фотодокументалната изложба “Памет за бъдещето”, представляваща в пъстър кубичен пъзел моменти от живота във Филиала. Като самостоятелен акцент бяха показани художествени творби на студенти, които грейнаха по стените и яркоживо оцветиха честванията.

Слънчевите емоции, въпреки дъжда, с който празникът тръгна по вода, се пренесоха и в проведената по-късно през същия ден среща с ветераните, именувана “Спомените оживяват”. Инициативата се превърна в изключително специален и трогателен момент на споделена заедно между бившите и настоящите преподаватели и служители на висшето училище. Всеки от ветераните получи почетна грамота в знак на особена благодарност и признание.

На 16 и 17 октомври бяха отбелязани последователно дни на отворените врати за двете катедри във Филиала.

Катедра „Филологически и педагогически науки” организира публична лекция на д-р Мирослав Михайлов на тема „Ролята на ударението и на синхронизма в развоја на старобългарската гласна „Ѣ”, която бе представена като част от проекта му за хабилитация. Последва оживена дискуссия по проблеми от историческата и съвременната лингвистика, след което започна т. нар. “Работилница за учители”, демонстрираща възможностите за екипна работа на базови учители и студенти от педагогическите специалности.

Мероприятията на катедра „Природо-математически и стопански науки” стартираха с провеждането на кръгла маса на тема „Военните паметници за Балканската война в Смолянска област”, която представи завършващия етап на съвместната образователна програма между Регионален исторически музей „Ст. Шишков” – Смолян и ПУ “Паисий Хилендарски”, Филиал – Смолян. Студентите от специалностите “Български език и история ” и “История и география” презентираха резултатите от своята шестмесечна издирвателска работа. Събитието се превърна в част от общонационалното честване на 100-годишнината от Балканската война в Смолянска област. За приноса си в неговото отбелязване Филиалът получи почетна грамота от община Смолян и Националния инициативен комитет по честванията, оглавен от вицепремиера и министър на вътрешните работи Цветан Цветанов.

След това студентите от специалност “Туризм” представиха резултати от свои проучвания, както и специално обособен кът в тематичния кръг “Екотуризм в четири сезона”.

Публична лекция на тема “Нитратите” изнесе доц. д-р Жеко Жеков. Той запозна присъстващите с влиянието на повишеното количество нитрати в зеленчуците върху човешкия организъм. Гл. ас. д-р Силвия Младенова показва презентацията си, озаглавена „Защитени територии в Смолянска област. Биоразнообразие”, която се превърна в своеобразна виртуална разходка из най-красивите и девствени кътчета на Родопска планина.

Паралелно с посочените събития на катедрата в компютърните кабинети се провеждаше и демонстрация по забавна геометрия.

Административните отдели имаха своя ден на отворени врати под надслов “Това сме ние” на 18 октомври, когато всеки желаещ свободно можеше да ги посети и да се запознае отблизо с естеството на тяхната работа, често оставаща недооценена и анонимна.

В същия ден се проведеха студентска научна сесия, турнири по тенис на маса и волейбол, а вечерта бе организирано студентско парти, на което бяха връчени награди на победителите от турнирите и от предварително обявения конкурс за студентско научно и художествено творчество.

Кулминацията

Връхна точка честванията достигнаха на 19 октомври, когато се проведеха академично шествие, тържествено събрание, откриване на юбилейната конференция и празнична вечеря.

Шествието, в което се включиха преподаватели, студенти, служители и гости, започна от Филиала и стигна до храм “Св. Висарион Смолянски”. Там бе отслужен молебен за юбилея на Филиала. Възвишеният момент на святост, възторг и духовна утеха завърши с традиционното “Многая лета”, изпято от свещениците на храма.

След църковната церемония, под съпровода на Смолянската духовна музика, пъстрата колона продължи до Родопския драматичен театър “Николай Хайтов”.

Тържественото събрание за 50-годишнината бе почетено от множество гости, сред които: ректорът на Пловдивския университет доц. д-р Запрян Козлуджов; заместник-областният управител на област Смолян инж. Чавдар Фурлански; кметът на община Смолян г-н Николай Мелемов; представители на чуждестранни университети от Турция, Гърция и Полша, декани на факултети, директори на училища и културни институции в града и граждани.

Академично слово изнесе директорът на Филиал – Смолян проф. д-р Евгения Иванова. То се превърна в момент на съкровено съпреживяване на история и спомени, реалности, магия и бленуване.

Ректорът на Пловдивския университет доц. д-р Запрян Козлуджов приветства присъстващите и връчи почетния знак на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски” на директора на Филиал – Смолян.

Поздравителни адреси, подаръци и цветя бяха поднесени от името на президента и министър-председателя на Република България, институциите на централната и местната административна власт в Смолян, представители на чуждестранни и български университети, директори на училища и културни институции в Смолян и др. Във връзка с 50-годишния юбилей и за големия му принос като образователна институция, обучила огромен брой реализирани учителски кадри в страната ни, Филиалът бе награден с почетен плакет от президента на Република България Росен Плевнелиев.

Особена благодарност за значимия принос към развитието на висшето училище в Смолян бе отправена към предишните директори, които поучиха почетния знак на Филиала.

Тържественото събрание по случай 50-годишния юбилей завърши с празничен концерт, организиран от гл. ас. д-р Мариана Ламбова. В него взеха участие бивши и настоящи възпитаници на някогашния Учителския институт и днешен филиал на Пловдивския университет. Участваха представители на известната родопска музикална формация „101 кабагайди”, художествено-творческата формация „Зареница”, солистката на ансамбъл „Родопи” и други млади творци и артисти.

В същия ден се откри и юбилейната национална научна конференция с международно участие на тема: „Традиции, посоки, предизвикателства”, която продължи до 21 октомври.

На официалната вечеря дансингът не остана празен нито за миг. В програмата се включиха със специално участие певицата Валя Балканска и гайдарят Петър Янев, които поздравиха присъстващите с музиката на „Излел е Дельо хайдутин” и други любими родопски песни. Затаили дъх и изтръпнали от възпение, отворили сетивата си за необята и изгубили усещането за пространство и време, гостите се оказаха в плен на космическия глас и магическата музика. В тази вечер и в този момент неземната енергия на родопската песен сътвори чудото на вселенското спокойствие, хармония, необятност, нетленност и вечност и накара всички присъстващи да споделят великата емоция и съпреживеят заедно духа на екстаза.

Юбилейната вечер имаше и своята юбилейна торта, от чиято сладост вкусиха всички гости. Освен „Честит юбилей!” домакини и гости си пожелаха още бъдещи юбилеи!

Гл. ас. д-р Русалена ПЕНДЖЕКОВА